

СС № 1 - ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Цел

СС 1 определя базата за представяне на финансови отчети с общо предназначение, за да се осигури възможност за сравнимост на финансовите отчети на предприятието с тези за предходни периоди и с финансовите отчети на други предприятия.

Обхват

1.1. Този стандарт се прилага при изготвяне на финансовите отчети с общо предназначение и определя формата, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет.

1.2. Финансови отчети с общо предназначение са тези, чиято цел е да отговарят на нуждите на външните потребители - акционери (съдружници), заемодатели, доставчици, клиенти, персонал, държавни органи и др.

1.3. Финансовите отчети са структурирано представяне на информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на предприятието, представена като:

- а) активи;
- б) пасиви;
- в) собствен капитал;
- г) приходи;
- д) разходи;
- е) парични потоци.

Съставни части на финансовия отчет

2. Годишният финансов отчет включва:

- а) счетоводен баланс;
- б) отчет за приходите и разходите;
- в) отчет за собствения капитал;
- г) отчет за паричните потоци;
- д) приложение.

Общи положения

Ясно, вярно и честно представяне

3.1. Финансовите отчети трябва да са съставени ясно и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия. (чл.2, ал.2)¹

3.2. Финансовите отчети трябва да представят вярно и честно имущественото и финансовото състояние на предприятието, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал. Счита се, че вярно и честно представяне е постигнато, когато предприятието: (чл.2, ал.3)

а) е избрало и прилагало счетоводна политика в съответствие със Закона за счетоводството и Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия;

б) за нерешени въпроси в Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия е избрало и прилагало политика в съответствие с

---

¹ Маркираните членове са препратки към текстове от Директива 78/660/ЕИО (Четвърта директива)

Международните счетоводни стандарти по смисъла на Закона за счетоводството и е оповестило този факт.

3.3. Предприятието трябва да оповести допълнителна информация, когато спазването на изискванията на счетоводното законодателство е недостатъчно за постигане на вярно и честно представяне. (чл.2, ал.4)

3.4. В изключителни случаи, когато допълнителната информация е недостатъчна за постигане на вярно и честно представяне, предприятието може да се отклони от изискванията на счетоводното законодателство с цел да се постигне вярно и честно представяне. Предприятието трябва да оповести в приложението отклоненията, причините за тях, както и оценката на ефекта върху активите, пасивите, печалбите/загубите и финансовото състояние в резултат на допуснатите отклонения. (чл.2, ал.5)

Същественост

4.1. Всяка съществена статия се представя във финансовия отчет отделно.

4.2. Обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато:

а) сумите са несъществени; (чл.4, ал.3 „а”) или

б) обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота, при което сумите по обединените статии се оповестяват отделно в приложението. (чл.4, ал.3 „б”)

4.3. Сумата по статия е съществена, ако нейното неоповестяване би довело до нарушаване изискването за вярно и често представяне на имущественото и финансовото състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал. (чл.4, ал.3, “а”)

Сравнителна информация (чл.4, ал.4)

5.1. В счетоводния баланс, отчета за приходите и разходите и отчета за паричните потоци се представя съответната сравнителна информация за предходния отчетен период по отношение на всеки раздел, група и статия в тях. Когато наличната информация за предходния отчетен период не е сравнима с тази за текущия, тя се преобразува (коригира), като това се оповестява в приложението.

5.2. Когато не е възможно сравнителната информация да се преобразува (коригира), в приложението се посочва, че информацията не е сравнима, както и причината за това.

Компенсиране (чл.7)

6.1. Активите и пасивите не се компенсират, освен когато това се изисква или е разрешено с друг счетоводен стандарт.

6.2. Приходите и разходите не се компенсират, освен когато:

а) това се изисква или е разрешено с друг счетоводен стандарт; или

б) приходите и разходите са свързани с една и съща операция и резултатът от нея не е съществен.

Общи изисквания към финансовия отчет

7.1. Финансовият отчет се изготвя в хиляди левове.

7.2. За годишен финансов отчет се счита този отчет, който е съставен за период от една календарна година. Когато по изключение годишният финансов отчет е съставен за

период, различен от една календарна година, това обстоятелство се оповестява в приложението.

7.3. Новообразуваните предприятия съставят годишен финансов отчет, който обхваща периода от датата на тяхното учредяване до края на отчетния период. Данни за предходен отчетен период не се посочват. В приложението се оповестяват факти и обстоятелства относно учредяването.

7.4. Когато с нормативен акт са направени промени във формата, структурата или съдържанието на отделни съставни части от годишния финансов отчет, информацията за предходния отчетен период се преобразува (коригира) в съответствие с тези промени.

7.5. Поредността на разделите, групите и статиите в счетоводния баланс и в отчета за приходите и разходите следва реда, който е определен в настоящия стандарт. (чл.4, ал.1)

7.6. Сумите по статиите във финансовия отчет, които са отрицателни величини, се посочват в скоби.

Идентификация на финансовите отчети

8.1. Финансовите отчети трябва да бъдат ясно идентифицирани и разграничени от друга информация, представяна от предприятието.

8.2. Всяка съставна част на финансовия отчет трябва да бъде ясно идентифицирана.

8.3. Следната информация трябва да бъде надлежно представена и ако това е необходимо за по-доброто ѝ разбиране, повторена:

а) наименованието, адреса и правната форма на предприятието или други данни за идентифицирането му;

б) дали финансовият отчет се отнася за отделно предприятие или за група предприятия;

в) отчетният период, за който се отнася финансовия отчет, датата, към която е съставен и датата на изготвянето му;

г) отчетната валута;

д) степента на точност на числата, представени във финансовия отчет.

Отчетен период

9. Отчетният период е календарната година, освен ако в друг счетоводен стандарт е предвидено друго.

Форма, структура и съдържание на финансовите отчети

Счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите

Форма

10.1. Счетоводният баланс се представя във формата, определена в настоящия стандарт. (чл.8)

10.2. Предприятието избира конкретна форма за отчета за приходите и разходите, допустима съгласно настоящия стандарт. Избраната форма се запазва непроменена през различните отчетни периоди. В изключителни случаи е допустимо избраната форма да бъде променена, като това се оповестява в приложението, заедно с причините за промяната. (чл.3 и 22)

Структура (чл.4)

11.1. Разделите, групите и статиите в счетоводния баланс и отчета за приходите и разходите се посочват отделно и в поредността, указана за съответната форма. Отклонение от посочената в настоящия стандарт структура за съответната форма не се допуска, с изключение на случаите посочени в т.11.3. (чл.4, ал.1)

11.2. По-подробно подразделяне на статиите е допустимо, при условие че се спазва структурата на съответната форма. Нови статии могат да бъдат създавани, при условие че съдържанието им не е отразено в съществуваща статия. (чл.4, ал.1)

11.3. Предприятието променя наименованието и поредността на представяне на статиите в счетоводния баланс и отчета за приходите и разходите, когато естеството на дейността му го изисква. (чл.4, ал.2)

11.4. Предприятията не посочват в съответната форма тези раздели, групи и статии, за които липсва информация за предходния и текущия отчетен период. (чл.4, ал.5)

Счетоводен баланс

Форма

12. Формата на счетоводния баланс е двустранна.

Структура

13. Счетоводният баланс има следната структура: (чл.9)

АКТИВ

Раздел А: Записан, но невнесен капитал

Раздел Б: Нетекущи активи

Група I: Нематериални активи

Статия 1: Продукти от развойна дейност

Статия 2: Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи

Статия 3: Търговска репутация

Статия 4: Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане

Група II: Дълготрайни материални активи

Статия 1: Земи и сгради, в т.ч.:

- земи

- сгради

Статия 2: Машини, производствено оборудване и апаратура

Статия 3: Съоръжения и други

Статия 4: Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане

Група III: Дългосрочни финансови активи

Статия 1: Акции и дялове в предприятия от група

Статия 2: Предоставени заеми на предприятия от група

Статия 3: Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия

Статия 4: Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия

Статия 5: Дългосрочни инвестиции

Статия 6: Други заеми

Статия 7: Изкупени собствени акции, с отделно посочване на номиналната им стойност

Група IV: Отсрочени данъци (чл.43, ал.1, т.11)

Раздел В: Текущи активи

Група I: Материални запаси

Статия 1: Суровини и материали

Статия 2: Незавършено производство

Статия 3: Продукция и стоки, в т.ч.:

- продукция

- стоки

Статия 4: Предоставени аванси

Група II: Вземания

(вземанията със срок на получаване над 1 година се посочват отделно за всяка статия)

Статия 1: Вземания от клиенти и доставчици

Статия 2: Вземания от предприятия от група

Статия 3: Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия

Статия 4: Други вземания

Група III: Инвестиции

Статия 1: Акции и дялове в предприятия от група

Статия 2: Изкупени собствени акции, с отделно посочване на номиналната им стойност

Статия 3: Други инвестиции

Група IV: Парични средства, в т.ч.:

- в брой

- в безсрочни сметки (депозити)

Раздел Г: Разходи за бъдещи периоди

ПАСИВ

Раздел А: Собствен капитал

Група I: Записан капитал

Група II: Премии от емисии

Група III: Резерв от последващи оценки

Група IV: Резерви

Статия 1: Законови резерви

Статия 2: Резерв, свързан с изкупени собствени акции

Статия 3: Резерв съгласно учредителен акт

Статия 4: Други резерви

Група V: Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:

- неразпределена печалба

- непокрита загуба

Група VI: Текуща печалба (загуба)

Раздел Б: Провизии и сходни задължения

Статия 1: Провизии за пенсии и други подобни задължения

Статия 2: Провизии за данъци, в т.ч.:

- отсрочени данъци

Статия 3: Други провизии и сходни задължения

Раздел В: Задължения

(задълженията със срок на погасяване до и над 1 година се посочват отделно за всяка статия и за раздела като цяло)

Статия 1: Облигационни заеми, с отделно посочване на конвертируемите

Статия 2: Задължения към финансови предприятия

Статия 3: Получени аванси

Статия 4: Задължения към доставчици

Статия 5: Задължения по полици

Статия 6: Задължения към предприятия от група

Статия 7: Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия

Статия 8: Други задължения, в т.ч.:

- към персонала

- осигурителни задължения

- данъчни задължения

Раздел Г: Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:

- финансирания

- приходи за бъдещи периоди

Примерна форма на счетоводен баланс

14. Примерна форма на счетоводен баланс е представена в приложение № 1.

Общи изисквания към съдържанието на счетоводния баланс

15.1. Счетоводният баланс представя активите, пасивите и собствения капитал на предприятието, като информацията за тях е систематизирана в раздели, групи и статии. Разделите се обозначават с главни букви, групите - с римски цифри, а статиите - с арабски цифри.

15.2. Счетоводният баланс се съставя въз основа на информация за салдата от счетоводните сметки към датата на финансовия отчет.

15.3. Компонентите от статиите в актива и пасива на счетоводния баланс се оценяват отделно един от друг. (чл.31, ал.1 „д“)

15.4. Активите, пасивите и собственият капитал се посочват в счетоводния баланс по балансова стойност, определена като разлика между отчетната стойност и коректива, отнасящ се за тази стойност.

15.5. Когато актив или пасив е свързан с повече от една статия, връзката му с другите статии се оповестява в приложението, в случай, че е необходимо за разбирането на финансовия отчет. (чл.13, ал.1)

15.6. Отрицателните величини в счетоводния баланс са: непокритата загуба, текущата загуба и отрицателната репутация. Когато е предвидено в счетоводен стандарт, резервът от последващи оценки може да бъде отрицателна величина.

Специални изисквания към съдържанието на отделни статии в счетоводния баланс

16.1. Активите в счетоводния баланс се представят като текущи (краткотрайни/краткосрочни) или нетекущи (дълготрайни/дългосрочни) в зависимост от целта при придобиването им. (чл.15, ал.1)

16.2. Активите, които се очаква да бъдат използвани или реализирани в оперативния цикъл на предприятието, се включват в обхвата на текущите активи.

16.3. Активите, които са придобити с цел да бъдат използвани/държани за продължителен период от време (през повече от един оперативен цикъл) в дейността на предприятието, се включват в обхвата на нетекущите активи. (чл.15, ал.2)

16.4. Оперативният цикъл е времето от придобиване на активите (материали, суровини и др.), които влизат в процес на преработка, до реализация на създадения продукт в парични средства.

16.5. Когато актив се реализира като част от оперативния цикъл на предприятието, той се представя като текущ, дори и тогава когато не се очаква да бъде реализиран през следващите 12 месеца.

16.6. В текущите активи се включват и активите, придобити с цел последваща продажба (търговска цел).

16.7. В статия „Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи” се посочват суми, само когато съответните права и активи са придобити възмездно или са създадени от предприятието по стопански начин. (чл.10, С, I, 2)

16.8. В статия „Земи и сгради” се посочват и правата върху недвижимо имущество. (чл.16)

16.9. „Предприятия от група” са предприятието майка и всички негови дъщерни предприятия по смисъла на СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия. (чл.41 от Директива 83/349/ЕИО (Седма директива))

16.10. В статия „Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия” се посочват предоставените заеми на асоциирани и смесени предприятия. В тази статия се посочват и предоставените заеми от отчитащото се предприятие, когато то е асоциирано или смесено на предприятието, което е получило заема.

16.11. В статия „Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия” се посочват възникналите от дейността вземания от асоциирани и смесени предприятия. В тази статия се посочват и вземанията на отчитащото се предприятие, когато то е асоциирано или смесено на предприятието-длъжник.

16.12. В статия „Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия” се посочват възникналите от дейността задължения към асоциирани и смесени

предприятия. В тази статия се посочват и задълженията на отчитащото се предприятие, когато то е асоциирано или смесено на предприятието, към което е задължението.

16.13. В статия „Облигационни заеми” на отделен ред се посочват конвертируемите облигационни заеми.

16.14. В статия „Задължения по полици” се посочват задълженията по менителници, записи на заповед и др.

16.15. В статия „Резерв, свързан с изкупени собствени акции” се посочва образуваният резерв по реда на чл.187в, ал.4 от Търговския закон.

16.16. Превишението на активите над пасивите по отсрочени данъци се посочва в актива на счетоводния баланс като отсрочен данък.

16.17. Превишението на пасивите над активите по отсрочени данъци се посочва в пасива на счетоводния баланс като отсрочен данък.

16.18. В консолидирания счетоводен баланс активите и пасивите по отсрочени данъци се посочват отделно.

16.19. Получените суми от предприятието през текущия отчетен период, които са свързани със следващ отчетен период, се посочват като приходи за бъдещи периоди. (чл.21)

16.20. Изразходваните суми от предприятието през текущия отчетен период, които са свързани със следващ отчетен период, се посочват като разходи за бъдещи периоди. (чл.18)

Отчет за приходите и разходите

Форма

17. Формата на отчета за приходите и разходите е двустранна или едностранна.

Структура

18.1. Двустранната форма на отчета за приходите и разходите класифицира разходите според тяхната същност и има следната структура: (чл.24)

Раздел А: РАЗХОДИ

Статия 1: Намаление на запасите от продукцията и незавършено производство

Статия 2: Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:

- а) суровини и материали
- б) външни услуги

Статия 3: Разходи за персонала, в т.ч.:

- а) разходи за възнаграждения
- б) разходи за осигуровки, в т.ч.:
  - осигуровки, свързани с пенсии

Статия 4: Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:

- а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:
  - разходи за амортизация
  - разходи от обезценка

- б) разходи от обезценка на текущи активи
- Статия 5: Други разходи, в т.ч.:
  - балансова стойност на продадените активи
  - провизии
- Статия 6: Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите признати като текущи активи, в т.ч.:
  - отрицателни разлики от промяна на валутни курсове
- Статия 7: Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:
  - а) разходи, свързани с предприятия от група
  - б) отрицателни разлики от операции с финансови активи
- Статия 8: Печалба от обичайна дейност
- Статия 9: Извънредни разходи
- Статия 10: Счетоводна печалба
- Статия 11: Разходи за данъци от печалбата, в т.ч.:
  - а) текущ данък от печалбата
  - б) други разходи за данъци от печалбата
- Статия 12: Други данъци, алтернативни на корпоративния данък
- Статия 13: Печалба

Раздел Б: ПРИХОДИ

- Статия 1: Нетни приходи от продажби, в т.ч.:
  - а) продукция
  - б) стоки
  - в) услуги
- Статия 2: Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство
- Статия 3: Разходи за придобиване на активи по стопански начин
- Статия 4: Други приходи, в т.ч.:
  - приходи от финансираня
- Статия 5: Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:
  - приходи от участия в предприятия от група
- Статия 6: Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи активи, в т.ч.:
  - приходи от предприятия от група
- Статия 7: Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:
  - а) приходи от предприятия от група
  - б) положителни разлики от операции с финансови активи
  - в) положителни разлики от промяна на валутни курсове
- Статия 8: Загуба от обичайна дейност
- Статия 9: Извънредни приходи
- Статия 10: Счетоводна загуба
- Статия 11: Загуба

18.2. Едностранната форма на отчета за приходите и разходите класифицира разходите според тяхната функция и има следната структура: **чл.25**

- Статия 1: Нетни приходи от продажби
- Статия 2: Себестойност на продажбите (включително амортизации и обезценки)
- Статии 3: Брутна печалба или загуба
- Статия 4: Разходи за продажби (включително амортизации и обезценки)
- Статия 5: Административни разходи (включително амортизации и обезценки)
- Статия 6: Други приходи
- Статия 7: Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:
  - приходи от участия в предприятия от група

- Статия 8: Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи активи, в т.ч.:
- приходи от предприятия от група
- Статия 9: Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:
- приходи от предприятия от група
- Статия 10: Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи активи
- Статия 11: Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:
- разходи, свързани с предприятия от група
- Статия 12: Печалба или загуба от обичайна дейност
- Статия 13: Извънредни приходи
- Статия 14: Извънредни разходи
- Статия 15: Печалба или загуба от извънредна дейност
- Статия 16: Счетоводна печалба или загуба
- Статия 17: Разходи за данъци от печалбата, в т.ч.:
а) текущ данък от печалбата
б) други разходи за данъци от печалбата
- Статия 18: Други данъци, алтернативни на корпоративния данък
- Статия 19: Печалба или загуба

Примерни форми на отчет за приходите и разходите

19. Примерни форми на отчет за приходите и разходите са представени в:
- приложение № 2 - двустранна форма;
- приложение № 3 - едностранна форма.

Общи изисквания към съдържанието на отчета за приходите и разходите

20.1. Отчетът за приходите и разходите представя приходите и разходите на предприятието, като информацията за тях се систематизира в раздели и статии. Разделите се обозначават с главни букви, а статиите с арабски цифри.

20.2. Отчетът за приходите и разходите се съставя на базата на информация от счетоводните сметки, чрез които се отчитат приходите и разходите за отчетния период, както и:

- а) сумата на начислените данъци за отчетния период за сметка на финансовия резултат;
- б) измененията в запасите от продукция и незавършено производство;
- в) отчетените разходи за придобиване на активи по стопански начин;
- г) балансовата стойност на продадените активи.

20.3. Печалбата или загубата за отчетния период, посочена в отчета за приходите и разходите, трябва да съответства на текущата печалба или загуба, посочена в счетоводния баланс.

Специални изисквания към съдържанието на отделни статии в отчета за приходите и разходите

21.1. Печалбата или загубата от обичайна дейност е печалбата или загубата преди извънредните приходи/разходи и данъците за сметка на печалбата.

21.2. Счетоводната печалба или загуба се определя като разлика между общите приходи и общите разходи преди приспадане на данъците за сметка на печалбата.

21.3. При изчисляване на изменението (увеличението или намалението) на запасите от продукция и незавършено производство не се вземат под внимание:

а) балансовата стойност на бракуваната и липсващата продукция и незавършено производство, отчетена за сметка на предприятието;

б) балансовата стойност на установената в излишък продукция и незавършено производство;

в) намаляването и последващото увеличаване на стойността на продукцията и незавършеното производство в резултат на последващи оценки.

21.4. В статия „Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия” се посочват приходите от дивиденди и друго разпределение на печалби от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия.

21.5. В случай че положителни разлики от операции с финансови активи и от промяна на валутни курсове са свързани с предприятия от група, в която е включено отчитащото се предприятие, същите се посочват като други лихви и финансови приходи от предприятия от група.

21.6. В случай че отрицателни разлики от операции с финансови активи са свързани с предприятия от група, в която е включено отчитащото се предприятие, същите се посочват като разходи за лихви и други финансови разходи, свързани с предприятия от група.

21.7. В статия „Разходи за данъци от печалбата” се посочват разходите за данъци от печалбата, определени по реда на СС 12 – Данъци от печалбата.

21.8. Данъците от печалбата, платими (възстановими) по отношение на данъчната печалба (загуба) за периода се посочват като текущ данък от печалбата.

21.9. В статия „Други данъци, алтернативни на корпоративния данък” се посочват алтернативните данъци по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отчет за собствения капитал

22.1. Изменението на собствения капитал на предприятието между датите на два счетоводни баланса, освен измененията в резултат от операции със собствениците (увеличение на капитала, плащане на дивиденди и др.) и изменението на резервите, представя печалбата или загубата, реализирана от дейността на предприятието за отчетния период.

22.2. Отчетът за собствения капитал, представен в приложение № 4, се съставя на базата на информация от счетоводните сметки за отчитане на собствения капитал.

22.3. В статии „Промени в счетоводната политика” и „Грешки” се посочва сумата, с която се коригира салдото на неразпределената печалба съгласно СС 8 - Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

22.4. Увеличението на неразпределената печалба в резултат на отписване на резерва от последващи оценки на активите и пасивите се посочва в статия „Други изменения в собствения капитал” .

22.5. При изготвяне на консолидирания отчет за собствения капитал в посочената форма (приложение № 4) се добавя колона с наименование „Малцинствено участие”.

Отчет за паричните потоци

23.1. Отчетът за паричните потоци съдържа информация, необходима за оценка на способността на предприятието да генерира парични средства и тяхното оползотворяване.

23.2. Отчетът за паричните потоци се съставя съгласно изискванията на СС 7 - Отчети за паричните потоци.

Приложение

24.1. Приложението към финансовия отчет е подробно описание и анализ на информацията, посочена в счетоводния баланс, отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци. То трябва да:

а) представи информация за счетоводната политика, която е прилагана при съставянето на финансовия отчет, като в случай на промяна се оповестяват причините за нея;

б) съдържа оповестяване на информация, която се изисква от Закона за счетоводството и отделните счетоводни стандарти;

в) съдържа допълнителна информация, която не е представена в други съставни части на финансовия отчет, но чието оповестяване е необходимо за вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал на предприятието.

24.2. Освен оповестяванията, изисквани от Закона за счетоводството, настоящия и останалите счетоводни стандарти, в приложението допълнително се оповестява:

1. методите за оценка на представените във финансовия отчет активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи; (чл.43/1)

2. методите за изчисляване на загубите от обезценка; (чл.43/1)

3. сумите на отчетените разходи, които не са платени към датата на финансовия отчет, в случай че са значителни; (чл.21)

4. сумите на отчетените приходи, които не са получени към датата на финансовия отчет, в случай че са значителни; (чл.18)

5. валутният курс, използван за преизчисляване в отчетната валута на паричните позиции в чуждестранна валута; (чл.43/1)

6. за предприятията, в които отчитащото се предприятие притежава не по-малко от 20% от капитала, с изключение на тези, които са несъществени за целите на вярно и честно представяне съгласно т.3.2, се посочва следната информация отделно за всяко предприятие: (чл.43/2)

- наименованието и седалището на предприятието;

- притежавания дял от капитала и съответстващата на него стойност в собствения капитал на предприятието. Тази информация не се оповестява за предприятията, включени в консолидация; (чл.61)

- полагащия се дял от печалбата или загубата на предприятието за последния отчетен период, за който е налице приет годишен финансов отчет. Тази информация не се оповестява за предприятията, включени в консолидация. (чл.61)

7. за предприятията, в които отчитащото се предприятие е неограничено отговорен съдружник, се посочва наименованието, седалището и правната им форма; (чл.43/2)

8. издадените от предприятието ценни книжа, включително конвертируеми облигации и аналогични ценни книжа или права, с посочване на техния брой и правата, свързани с тях; (чл.43/5)

9. условните задължения, свързани с: (чл.43/7)

- пенсии;
- предприятия от група, в която отчитащото се предприятие е включено. (чл.14).

10. средносписъчния брой на персонала по категории; (чл.43/9)

11. размера на възнагражденията, изплатени през отчетния период на административния персонал и членовете на органите на управление във връзка със функциите им и всички задължения, възникнали или поети по отношение пенсиите на бивши членове на тези органи, като се посочва общата сума за всяка категория. Тази информация не се оповестява, ако това ще доведе до установяване възнаграждението на конкретно лице; (чл.43/12)

12. размера на предоставените аванси и кредити на административния персонал и членовете на органите на управление, като се посочват лихвите, основните условия и върнатите суми, както и задълженията, поети в полза на тези лица, чрез всякакъв вид гаранции, с посочване на общата сума за всяка категория; (чл.43/13)

13. характера и стопанската цел на договореностите на предприятието с други лица, които не са представени в счетоводния баланс, при условие че рисковете или изгодите от такива договорености са съществени и доколкото оповестяването на тези рискове или изгоди е необходимо за оценяване финансовото състояние на предприятието, като например: договорености за споделяне на риска и изгодите, произтичащи от факторинг, продажба с уговорка за обратно изкупуване, продажба на консигнация, продажба с предварително плащане на цената и други подобни; (чл.43/7а)

14. следната информация, когато отчитащото се предприятие е предприятие от група: (чл.56, ал.2)

- а) наименованието и седалището на предприятието майка;
- б) наименованието и седалището на предприятието, което съставя консолидиран финансов отчет за най-голямата група от предприятия, в която се включва отчитащото се предприятие;
- в) мястото, където могат да бъдат получени копия от консолидираните финансови отчети на предприятията по букви "а" и "б".

15. броя и номиналната стойност за всеки клас акции, когато има повече от един клас акции; (чл.43/4)

16. броя и номиналната стойност на записаните акции/дялове през отчетния период. (чл.43/3)

24.3. Когато финансовият отчет на предприятието е изготвен в съответствие с принципа на действащо предприятие, но на управляващия орган са известни данни, които водят до несигурност относно възможността предприятието да продължи своята дейност, тези данни се оповестяват в приложението.

24.4. Допуснатите грешки и неточности в отделни съставни части на финансовия отчет не могат да се коригират чрез тяхното оповестяване в приложението.

24.5. В приложението се представят следните справки:

1. Справка за нетекущите (дълготрайните) активи – приложение № 5 (чл.15, ал.3(а)).
2. Справка за задълженията приложение № 6 (43/6)

Счетоводна политика

25.1. Счетоводната политика представлява съвкупност от принципи, изходни

положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети от предприятието за отчитане на неговата дейност и за представяне на информацията във финансовия отчет.

25.2. Предприятието разработва счетоводната си политика до началото на отчетния период в съответствие със:

а) принципите и изискванията, определени в Закона за счетоводството и Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия;

б) изискванията, определени в Международните счетоводни стандарти по смисъла на Закона за счетоводството - по въпроси, за чието решаване няма изрични разпоредби в Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия;

в) вътрешните актове на предприятието, отразяващи спецификата на неговата дейност.

25.3. Управляващият орган на предприятието определя счетоводна политика, която да дава сигурност, че информацията във финансовите отчети е:

а) необходима за вземане на решение от потребителите на финансови отчети;

б) надеждна, т. е.:

- представя достоверно резултатите и финансовото състояние на предприятието;

- отразява икономическата същност на събитията и операциите, а не просто тяхната правна форма;

- неутрална и безпристрастна;

- пълна във всички съществени аспекти.

25.4. Предприятието оповестява счетоводната си политика по отношение на базите за оценяване, използвани при изготвяне на финансовия отчет (историческа цена, справедлива стойност, възстановима стойност, нетна реализируема стойност и др.) в допълнение към оповестяването на счетоводните политики, изисквано от останалите счетоводни стандарти.

24.5. Когато при прилагането на счетоводната политика е дадено предимство на един счетоводен принцип пред друг, това се оповестява в приложението заедно с причините.

25.6. В изключителни случаи се допуска отклонение от счетоводните принципи и възприетата счетоводна политика, което се оповестява в приложението заедно с причините, довели до отклонението. (чл.31, ал.2)

Малки предприятия

26.1. Малки предприятия за целите на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия са предприятията, прилагащи облекчена форма на финансова отчетност съгласно Закона за счетоводството.

26.2. Малките предприятия могат да съставят съкратен счетоводен баланс само по раздели и групи, при съобразяване със следните изисквания: (чл.11)

а) в раздел В, група II от актива на счетоводния баланс се посочват отделно:

- общата сума на вземанията;

- общата сума на вземанията със срок на получаване над 1 година;

б) в раздел В от пасива на счетоводния баланс се посочват отделно:

- общата сума на задълженията;

- общата сума на задълженията със срок на погасяване до 1 година;

- общата сума на задълженията със срок на погасяване над 1 година.

26.3. Примерна форма на съкратен счетоводен баланс е представена в приложение № 7.

26.4. Малките предприятия могат да не съставят отчет за собствения капитал.

26.5. Малките предприятия могат да не оповестяват информацията, посочена в т.24.2, подточки 3, 4, 8, 9, 10, 11 и 13. (чл.44, ал.1)

26.6. Малките предприятия могат да не изготвят справките, посочени в т.24.5.

26.7. Малките предприятия оповестяват общо задълженията със срок на погасяване над 5 години, както и размера на задълженията за които са предоставени обезпечения, с описание на естеството и формата на обезпечението. (чл.44, ал.1 във връзка с чл.46, ал.6)

26.8. Малките предприятия оповестяват следната информация в случаите на придобиване на собствени акции: (чл.46 (3))

- причината за придобиването;
- броя и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените собствени акции през отчетния период, както и дела, които те представляват в записания капитал;
- насрещната престация при придобиване или прехвърляне на собствени акции, когато то е възмездно;
- броя и номиналната стойност на притежаваните собствени акции, както и дела, които те представляват в записания капитал.